

Beleidsplan 2021 - 2023

Terugblik.

De Stichting Geschiedenis Totalitaire Regimes en hun Slachtoffers (SGTRS) heeft als belangrijkste doelstelling om het Nederlandse publiek bewust te maken van het gevaar van totalitaire regimes. Daarvoor richt het zich met name op het belichten van de geschiedenis en de erfenis van de twee grote totalitaire regimes die Europa in de twintigste eeuw teisterden. Dit willen we doen door meer aandacht te vragen voor de slachtoffers van deze regimes en voor de schade die door hen is aangericht aan de maatschappij.

De SGTRS en ook het Europese platform waar het deel van uitmaakt (Platform of European Memory and Conscience) zijn opgericht in reactie op een resolutie uit 2007 van het Europese Parlement en aanbevelingen van de Europese Commissie. De SGTRS op 17-11-2009, het Platform op 14-10-2011. Wij hebben SGTRS opgericht, niet daartoe gestuurd door enige partij of instantie, maar spontaan, vanuit eigen initiatief en eigen missie.

De SGTRS is, evenals het Platform en haar andere leden, zien met zorg de toenemende instabiliteit van de maatschappij aan, en het al te gemakkelijke verlies van historisch besef. Voor haar is dit reden om actie te ondernemen, actie richting bewustmaking. In eerste instantie is daarvoor samenwerking gezocht met gerenommeerde organisaties, zoals het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD). Dit instituut toonde destijds echter geen interesse.

De SGTRS en haar Europese partners hebben in de voorbije jaren gewerkt aan de ontwikkeling van een reader voor middelbare scholen (een reader met ooggetuigenverslagen vanuit diverse Europese landen over verdrukking door Nazi-Duitsland en het Communistische systeem in Oost-Europa). Ook is een reizende tentoonstelling gemaakt, die nog steeds door Europa trekt. Deze is ook in ons land (in 2013 in Den Haag) tentoongesteld geweest.

Op 11 en 12 november 2013 heeft de SGTRS een Europese conferentie georganiseerd met als centraal thema de bestraffing van misdaden gepleegd door communistische regimes. De conferentie met deelnemers uit een groot aantal Europese landen alsook uit Canada en de Verenigde Staten vonden plaats in het Huis van Europa in Den Haag. De SGTRS heeft een presentatie verzorgd voor de conferentie 'The Iron Curtain – Consequences of WWII' van het Platform die van 4 – 5 mei 2015 in Boedapest heeft plaatsgevonden. Verder heeft de SGTRS in 2016 een bijdrage geleverd aan het bordspel 'Across the Iron Curtain'.

Daarnaast is SGTRS ook in eigen land actief geweest. In 2016 heeft de SGTRS een JA campagne gevoerd voor het Oekraïne referendum onder de naam WelPeil. Subsidie hiervoor heeft de Referendumcommissie verleend. Verder mengt de SGTRS zich in debatten, ook in de media, publiceert ze relevante kwesties op haar website en onderhoudt ze contact met (deels) verwante groepen.

Op 20 november 2019 is SGTRS hoofdorganisator geweest van een debat aan de Universiteit Leiden ter herdenking van het Molotov-Ribbentrop Pact, waarbij de integriteit van grenzen en het gevaar van overheersende regimes in oostelijk Europa een belangrijk thema was. Dit evenement stond in het teken van de tiende verjaardag van de SGTRS.

Activiteiten verricht in 2021.

Dit jaar was net zoals 2020 een coronajaar. Wij hebben van de nood een deugd gemaakt, en bij verschillende ziekenhuizen coronabomen geplaatst ter herinnering aan coronahelden (<https://www.sgtrs.nl/documenten/bomen-om-our-corona-helden-te-bemoedigen-en-te-eren/>). 'Coronahelden' zijn natuurlijk geen slachtoffers van totalitaire regimes. Wij hadden dit initiatief ontplooid om ervaring te krijgen met het planten van bomen. Zodoende hebben we ervaring opgebouwd om hiermee mensen 'met bomen' te kunnen gedenken die wel slachtoffers van totalitaire regimes zijn. Wij hebben dit idee afgekeken van de Italiaanse organisatie Gariwo.

Toch konden activiteiten niet 'fysiek' doorgaan, zoals de herdenking van het Molotov-Ribbentropact op 23 augustus. Dit is dan ook op een creatieve manier digitaal gebeurd, waarvan een verslag op de website is gepubliceerd. Wat nog wel doorgegaan is, is de jaarlijkse Srebrenica Genocide herdenking op 11 juli op het Plein in Den Haag. Gezien de 'coronarust' hebben wij ons in 2021 ingespannen om de logistiek hiervan te stroomlijnen (opslag en transport Diemen – Den Haag vice versa; met name de hijsbare baniermast van zes meter lang) zodat in de komende jaren dit efficiënt en professioneel kan geschieden. Ook is doorgegaan de jaarlijkse vergadering van het Platform of European Memory

and Conscience. Deze werd gehouden van 11 – 13 november 2021 in Praag. SGTRS was er vertegenwoordigd door de voorzitter.

Daarnaast heeft SGTRS een website gebouwd voor het initiatief om een nationaal monument (in Den Haag) geplaatst te krijgen ter herdenking van de Srebrenica-genocide. (Deze website is nog niet openbaar). Ook heeft SGTRS het initiatief ontplooid om hiertoe een stichting op te richten. Daartoe hebben we contacten opgebouwd met de initiators van het MH17 monument in Vijfhuizen. Verder zal een documentatiecentrum bij dit monument gewenst zijn. SGTRS is bezig geweest met het verzamelen van historische gegevens.

Financiën.

SGTRS tracht inkomsten te verwerven uit:

- eenmalige schenkingen;
- lijfrenteschenkingen;
- schenkingen uit fondsen;
- subsidies;
- legaten en erfstellingen.

Daarnaast ontvangt SGTRS rente over haar eigen vermogen. Erfstellingen mogen slechts onder het voorrecht van boedelbeschrijving worden aanvaard. (Statuten artikel 3).

SGTRS beheert haar vermogen door dit aan te houden op een spaarrekening. Dit vermogen zal in principe niet meer bedragen dan wat redelijkerwijs nodig is voor de continuïteit van de te voorziene werkzaamheden voor de doelstelling van de stichting. Wel dient er een reserve opgebouwd te worden voor de verplichtingen die men aangaat inzake doelstellingen die men de komende jaren wil verwezenlijken.

Alle opbrengsten en kosten worden in beginsel verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben. Alle schenkingen worden als opbrengst verantwoord in het boekjaar waarin zij door de Stichting worden ontvangen.

Het vermogen van SGTRS wordt besteed aan de doelstellingen die zijn verwoord in de statuten en het beleidsplan.

De financiën zijn voor SGTRS een continu punt van aandacht. We willen dat het beschikbare geld zo goed mogelijk gebruikt wordt, en dat er geen verspilling plaatsvindt.

De leden van het bestuur genieten geen beloning ten laste van de kas van de stichting. Werkelijk gemaakte onkosten kunnen evenwel ten laste van de stichting worden gedeclareerd voor zover het bestuur daartoe besluit. (Statuten artikel 8 lid 2).

Voornemens voor 2022 zijn:

- Het presenteren van de Nederlandse vertaling van de reader *Lest we forget*.
- Het promoten van het door de voorzitter geschreven boek *Dissidenten & Vredessjoemelaars*.
- Het promoten van het door de voorzitter geschreven boek *Over 'Over de Muur'*.
- Fondswerving voor een Nederlandse vertaling van de reader en het bordspel *Across the Iron Curtain*.
- Het propageren van de Dag van Europa, te gedenken op 23 augustus.
- Het weer in Nederland exposeren van de pop-up tentoonstelling *Totalitarisme in Europa* en het zoeken naar mogelijkheden om andere exposities of voorstellingen dan wel optredens aan te trekken.
- Het promoten van interesse voor de geschiedenis van de Koude Oorlog. Sinds de Russische invasie in Oekraïne blijkt die gewekt te zijn. SGTRS heeft contacten opgebouwd met een uitgever die gemotiveerd is hierover te gaan publiceren.
- De correctie van Europese publicaties over de recente geschiedenis van Centraal- en Oost-Europese landen en over hun toetreding tot de EU.
- Bekendheid geven aan ontwikkelingen die zich hebben plaatsgevonden in de Balkanlanden. Protesteren waar nodig en mogelijk tegen de Servische afscheiding. (Zie <https://www.sgtrs.nl/agenda/demonstratie-tegen-afscheiding-bosnisch-servie-van-bosnie-en-herzegovina-brussel-10-januari-2022/>).
- Het mee-organiseren van de jaarlijkse Srebrenica-Genocide herdenking op 11 juli op het Plein in Den Haag.
- Het meehelpen om een nationaal monument in Den Haag geplaatst te krijgen ter herdenking van de Srebrenica-Genocide. Daarnaast zal een documentatiecentrum gewenst zijn. SGTRS gaat door met het verzamelen van historische gegevens.
- Het aan de kaak stellen van overheidssubsidies aan NGO's voor politieke beïnvloeding (lobbyen). Met name de subsidies in het kader van Power of Voices (v/h Samenspraak & Tegenspraak).
- Het versterken van de ambassadeursfunctie van de SGTRS, in samenwerking met het Platform of European Memory and Conscience en het European Network Remembrance and Solidarity (ENRS). Te denken valt aan

het meer en beter doorgeven van informatie die wij ontvangen van andere Platform- en ENRS-leden. Bij voorbeeld over het herstel van oud-communistische netwerken en krachten in Oost-Europese of Balkan landen (bijvoorbeeld Slovenië).

- Contacten onderhouden met de Belarussische oppositiebeweging.

Met deze activiteiten beoogt de SGTRS de democratie weerbaarder te maken, Europa als werkelijke samenleving van meerdere volken te versterken en daarmee vrede, veiligheid en stabiliteit niet alleen in Europa, maar ook in Nederland te waarborgen.

Voor meer informatie (vanuit andere invalshoeken bekeken) verwijzen wij naar wat wij erover hebben geschreven op onze website, onder tab 'over ons'.

Het bestuur,

Ir Johann Grünbauer, voorzitter, Drs Klaas van der Horst, secretaris en Prof Dr Sybe Schaap, lid.